

ADY AMIN'NY TAZOMOKA

Miaro Malagasy miisa 6 tapitrisa i Etazonia

Manampy an'i Madagasikara amin'ny fampihenana ny fiparitahan'ny tazomoka ny Amerikanina, aretina mafy izay mety hahafaty raha tsy voatsabo haingana, indrindra amin'ny ankizy madinika. Nanomboka ny taona 2018 ny tetikasa Vectorlink ary mitentina 12 tapitrisa dolara, novatsian'ny Vinan'ny Filoha Amerikana ho an'ny ady amin'ny tazomoka (PMI) vola ary tantanany ny Sampandraharaha Amerikana misahana ny Fampandrosoana Iraisampirenena (USAID). Niaro trano Malagasy miisa 1,4 tapitrisa tamin'ny alalan'ny famendrahana odimoka ao anaty trano isan-taona ary koa fanesorana ireo toerana fanatodizan'ny moka eny anivon'ny tanimbary maherin'ny 8.000 ha ny tetikasa. Olona 6 tapitrisa mahery no voaaro tao anatin'izany hetsika izany. Ny PMI no mitarika ny ady maneran-tany ataon'ny governemanta amerikana amin'ny tazomoka. Ankizy latsaky ny dimy

Mpamendrakana fanafody iadiana amin'ny tazomoka.

taona miisa 900.000 ary vehivavy bevohoka miisa 200.000 no nahazo tombontsoa. Ny tetikasa ihany koa dia nanome asa ho an'ny olona 15.000 izay niasa toy ny mpamendrakana, mpanentana na koa mpiasa mpanohana, izay nanome toerana ara-toekarena ho an'ny vondrom-piarahamonina teny an-toerana. "Rehefa ampiarahina amin'ny hetsika hafa toy ny fampiasana lay misy odimoka rehefa matory, ny fitsaboana ny vehivavy bevohoka, ary ny fizarana fanafody misy "artémisine", dia afaka mandroso amin'ny tanjona ho fana-

foanana ny tazomoka eto Madagasikara isika", hoy i David Parks, Tale Lefitry ny Biraon'ny Fahasalamana eo anivon'ny USAID/Madagasikara nandritra ny lanonam-pamaranana ny tetikasa Vectorlink natao ny 31 Mey 2023 teo. Ankoatra ny hetsika famendrahana natao isan-taona manerana ny Distrika miisa 20 amin'ny Faritra 12, ny USAID dia nanampy ihany koa ny Programme de Lutte contre le Paludisme (PNLP) eto Madagasikara amin'ny fanatsarana ny asa, ny fanaraha-maso ary ny fanombanana ny fandaha-

ranasa momba ny ady amin'ny moka, ary koa ny fanofanana ny mpiasa amin'ny paikady mahakasika ny ady amin'ny tazomoka eto amin'ny firenena.

Mba hanatrarana ireo vokatry ireo, ny USAID dia nanentana ny fiarahamiana teo anivon'ny Ministery Tontolo Iainana sy ny Fampandrosoana Lovainjafy, ny Fambolena sy ny Fiompiana ary ny Fanabeazana mba hahazoana antoka fa mifanaraka amin'ny fenitra iraisam-pirenena ny famendrahana odimoka ary tsy misy ahiahiana amin'ny fahasalaman'ny mpoinina.

Toy ny «mpirahalaha mianala», ny vahoakan'i Etazonia dia miara-dia amin'ny vahoakan'i Madagasikara amin'ny fanatsarana ny fahasalaman'ny mpoinina ary namatsy vola nientina 86 tapitrisa dolara mahery hanohanana ny rafi-pahasalamana eto Madagasikara tamin'ny taona 2022.

Aly

Antso Fiarahamonina Kristiana (AFK)

Tsy hiarina ny firenena raha tsy miverina ny fifampitokisana

Ao anaty tontolon'ny fifanabeazana ny fiarahamonina, ary iainany isan'andro izany. Iaraha-mahita tsara anefa hoe miha mankaiza izay zotran'ny fifanabeazam-piarahamonina izay eto amin'ny firenena raha ny folo taona farany no jerena. Maro ny olom-pirenena no kivy sy ketraka amin'ny fikorosy fahan'ny fiainam-piarahamonina, raha mibanjina ny zava-misy. Miha mihatra sy miseho hatrany ny leson-dratsy amin'ny endriny samihafa vokatry ny fahalovana mahazo vahana eo amin'ny sehatra rehetra. Manjaka ny tsy fandriampahalemana noho ny firongatry ny asan-jiolahy sy dahalo amin'ny endriny maro

isan-karazany, izay tena misy lasa lavitra tsy araka ny toetra maha olombelona intsony. Potika ny firenena raha atao bango tokana ny fijery azy. Tsy mbola hijery ny tompoandraikitra isika, fa aleo ny nambaran'ilay mpitan-drina nitoriteny teny Antsonjombe no horaisina, dia ny amin'ny nilazany hoe : ny omby mitondra eny an-tanimboly aloha esorina izay vao mijery hoe : omby'iza na iza no tompoandraikitra. Esory aloha ny omby, hoy izy. Tenim-pahendrena sady lalina iny, ka tsy takat' izay fohifohy fisainana na tery saina sy ireo tsy mahazaka ny fahamarinana. Mila esorina ny olana goavana manapotika ny

firenena ankehitriny ary hanimba ny taranaka hoavy manontolo rehetra ka tsy hahavanona intsony ity firenena ity. Fositra iray lehibe sy faka ratsy lalim-paka eto amin'ny firenena ankehitriny, dia ny filalaovana ny fihavanana araka izay mam-pifanaraka amin'ny tombontsoa manokana. Ao anatin'izany koa anefa, ary tena latsaka lalina, ny tsy fifampitokisana. Fiarahamonina tsy mifampitokiny no manjaka eto, ary tsy noheverina mihitsy izay nitadiavana ny fanafodin' izany. Tsy hisy firenena ho vanona velively eto n'ina n'ina atao raha tsy voavaha io. Vao mainka ho lany fotoana eto fotsiny ny firenena kanefa ny

harena gorobahin'ny olombitsy sasany fotsiny ao anatin'izany. Ho resapaona ny fiantsoana na fanentanana hiray hina hampandroso ity firenena ity raha mbola tsy miova ny toe-javatra na toe-draharaha. Mila mamerina ny fihavanana tena maha izy ny malagasy fahiny isika ankehitriny, ka hampisy fiarahamonina hanjakan'ny fifampitokisana raha tiana marina ny hialan'ny firenena ao anatin'izao toerana misy azy izao sy ny fahantrana lalina iainan'ny vahoaka malagasy. Mitaky fiovan-tsaina goavana izany kanefa ho mora raha samy resy lahatra ny olom-pirenena. Fifandraisana 034 17 460 53.

Aris

Ecole Nassor Samdjeje Morondava Mankalaza ny faha 80 taonany

Ny taona 1943 no niorina ny sekoly Nassor Samdjeje Morondava, tamin'ny ezak'ireo karana tonga nila ravi-nahitra tato Morondava, ka ny karana atao hoe Nassor Samdjeje, no nanome ny tany nanorenana ny sekoly, ka izay no antony nampitondrana ny anaran'ny sekoly. Tamin'izany dia natokana ho an'ireo karana ihany ny sekoly, fa taty aoriana, noho ny fahatsapan'izy ireo, fa maro ny soa azo avy ato Morondava ary ato koa ny fiveloman'izy ireo, izay ny ankamaroany dia misehatra eo amin'ny varotra dia nanapaka-kevitra izy ireo, fa tsara raha sokafana ho an'ny rehetra ny sekoly, ka na dia ireo zanaky ny Malagasy avy amin'ny finoana hafa, na ireo mbola miaina amin'ny finoan-drazana aza dia raisina afaka mpiandraha ao amin'ny sekoly, na ireo mpampianatra sy mpandraharaha ny sekoly ary dia misy ny avy amin'ny finoana hafa, isan'izany ny avy amin'ny finoana katolika . Maro dia maro ireo olona nandranto fianarana tao amin'ny sekoly no tafita ary mitazona andraikitra ambony eto amin'ny firenena ; tsy mitsahatra mivoatra ny sekoly hatramin'izay, ka hatramin'izao ary maro ny mampiavaka ny sekoly, ankoatra ny vokatry izay tsy mena-mitaha amin'ny hafa isan-taona dia ny sekoly Nassor Samdjeje ity no sekoly voalohany manaiky ny fitondran'ny mpianatra finday any an-tsekoly voalohany eto Morondava, izany moa no natao hoy ny tompoandraikiry ny sekoly dia ho fanarahana ny teknologia satria misy ny connexion ao amin'ny sekoly izay hahafahan'ny mpianatra manao fikarohana, fa noho ny hamaroan'ny mpianatra dia tsy maharaka ny solosaina, ka nekena ny fitondran'ny mpianatra finday any an-tsekoly saingy ny fepetra kosa dia tsy ekena ny fameloman'ny mpianatra finday ao an-dakilasy mandratry ny ora fianarana. Ankoatr'izay dia mbola ity sekoly ity ihany koa no sekoly voalohany mampiasa fanarahamaso amin'ny fampiasana caméra de surveillance isaky ny efitrano fianarana, ka hitan'ny mpitan-tana ny sekoly avy hatrany ny zava-misy isaky ny efitrano fianarana tsirairay. Nanomboka ny talata 30 mey teo ny fankalazana ka ny zoma teo ny famaranana. Hetsika maro no nentina nankalazana izany faha 80 taona izany, izay notrononin'ny talem-paritry ny fanabeazam-pirenena ato Menabe, sy ireo ray amandrenin'ny mpianatra. Ny mpanohana ny sekoly amin'izao fotoana dia ny INISMA na ny Institut National de Madagascar ; ny tsangabaton'izao fankalazana zao dia ny fanokafana ny sekoly Lycée La Sérénité ao Bemangona, izay ny ISNISMA, no nanangana azy ary ho tokanana ny fidiran'ny mpianatra ho avy amin'ny taom-pianarana 2023 -2024 izao.

Rajepa

Ny sekoly Nassor Samdjeje any Morondava faritra Menabe.

Herinandron'ny fanabeazana Mila tohanana hatrany ireo mpanabe

Nifarana ny zoma teo ny herinandron'ny fanabeazana teto amintsika, tao anatin'ny hetsika manerantany ho an'ny fanabeazana. Famelabelarana narahana adivevitra ho amin'ny fanatsarana hatrany ny tontolon'ny fanabeazana no anisan'ny notontosaina nandritra izany, tetsy amin'ny Hotel Colbert Antaninarenina. Nisongadina ny tokony hanohanana hatrany ireo mpampianatra sy mpanabe, eo koa ny hamerenana ny hasin'ny fanabeazana, araka ny nambaran'ny mpandrimba nasionaly CONAMEPT, mpisehatra amin'ity resaka fampianarana sy fanabeazana ity, Ramatoa Rakotoarivony Huguette.

Stefa

Taratasin'ny mpamaky

Taratasy ampitaina amin'ny gazety, sy amin'ny mpitondra mahefa izao fitarainana izao. Manoloana ny FIHETSIKA MAMOAFADY nataon'ny député Paul Bert teto Port-Berge ny 02/06/23, izay nandrandana ny tranoko izay hita @ sary io. Maneho ny alaheloko zaho satria tany titré borné, (complet taratasy jiaby manamarina izany), tsy misy idiran'ny tanin'ny résidence, fa ny ahy madiodio. Ary nahazoako alalana t@ Ben'ny tanàna ny fanorenana ny trano.

Olivier Rabeamina Port-Bergé, Région Sofia